

Eksempelvis kan nævnes blyforurening af overfladejorden i villahaver, der ligger umiddelbart op ad en fabrik for aftinning af blik og tungmetalforurening af boligområder, hvor der er drevet virksomhed med kabelskrotning. Andre eksempler kunne være: 1) Der bliver ved en fejl udbragt spildevandsslam med store mængder giftige stoffer på en mark, og det viser sig, at arealet bliver ubrugeligt til dyrkning af afgrøder. I så fald må man vurdere, hvor stort et areal, der er påvirket af forureningen. Påvirkes mere end 2,5 ha, må det formentlig betragtes som en miljøskade. 2) En forurening fra et stort renseri påvirker indeklimaet i nærliggende boliger, hvis mere end 10 boliger er påvirket, så mekanisk ventilation eller andre tiltag vil være nødvendige. Hvis forureningen ikke fjernes, må det formentlig betragtes som en miljøskade på jord. 3) Et affaldsforbrændingsanlægs røgrensning sætter ud, og der sker en forurening af overfladejorden med tungmetaller over afskæringskriterierne i et nærliggende boligområde. Hvis forureningen påvirker arealer, svarende til udeområderne for mere end 10 boliger eller arealer over 1 ha, må det formentlig betragtes som en miljøskade.

Til § 10

Det følger af definitionen, at en skade – en negativ påvirkning af naturressourcen – skal kunne beskrives, påvises og dokumenteres. Heri ligger et krav om, at skaden skal være konkret og målelig. Det betyder samtidig, at det er en forudsætning for at kunne konstatere, at en skade er indtruffet, at naturressourcens tilstand, før skaden indtraf, kan beskrives og dokumenteres. Dette må anses for at svare til de krav om objektivitet og et sagligt grundlag for sagsbehandlingen, der knytter sig til udstedelse af et påbud efter f.eks. jordforureningsloven, og som følger af almindelig forvaltningsretlige regler, herunder officialmaksimen, førsttæt som myndighedernes pligt til at sikre, at der træffes afgørelse på et tilstrækkeligt og sagligt grundlag.

Miljøskaden eller den overhængende fare skal være indtrådt direkte eller indirekte. Heri ligger et grundlæggende krav om årsagssammenhæng, det vil sige en sammenhæng mellem en hændelse og en skade som forudsætning for et ansvar for skaden. At skaden kan være en direkte eller en indirekte følge af en emission eller begivenhed, indebærer samtidigt, at årsagssammenhæng ikke kun kan antages at foreligge, hvor en skade er en direkte og umiddelbart konstaterbar følge af en hændelse, men også foreligger, hvor skaden udvikler sig efter hændelsen og dermed f.eks. først (kan)

konstateres måske længe efter, at hændelsen fandt sted.

Det følger af definitionen af skade, at selvom andre skader på jord end jordforureninger ikke udgør en miljøskade på jord i sig selv, kan sådanne skader godt udgøre en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder eller vandmiljøet, hvis de indebærer eller medfører en miljøskade i form af skade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder eller en miljøskade på vandmiljøet. På samme måde kan en skade på vandforekomster, der ikke i sig selv er en miljøskade på vandmiljøet, godt indebære en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder og omvendt.

Bestemmelsen implementerer miljøansvarsdirektivets artikel 2, stk. 2.

Til § 11

Lovforslagets definition af en overhængende fare for en miljøskade er identisk med definitionen heraf i miljøansvarsdirektivets artikel 2, stk. 9, og det følger heraf, at der er en overhængende fare for en miljøskade, når der er tilstrækkelig sandsynlighed for, at en miljøskade vil indtræde i nær fremtid.

En overhængende fare for en miljøskade kan opstå både som følge af en overhængende fare for en negativ påvirkning af naturressourcer og som følge af en negativ påvirkning. To eksempler kan illustrere dette. Eksempel 1: Et containerskib støder på grund på søterritoriet, og der er en overhængende fare for, at bunkersolie vil lække derfra med omfattende forurening af havmiljøet til følge. Dette kan indebære en overhængende fare for en miljøskade. Eksempel 2: Ved et uheld udledes klorerede opløsningsmidler til jorden på arealer, der skal blive til en parkeringsplads. Jordforureningen udgør i denne situation ikke en betydelig risiko for menneskers sundhed, men nedsivningen af de forurenende stoffer gennem jorden indebærer, at grundvandet vil blive forurennet. Denne forurening kan dermed indebære en overhængende fare for en miljøskade på vandmiljøet.

Til § 12

Forpligtelser og påbud efter denne lov skal rettes til den ansvarlige. Den ansvarlige er den, der er efter en afgørelse efter en af de generelle love på miljø- og naturområdet er fundet at være den ansvarlige for, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en sådan miljøskade jf. den foreslåede § 2. Afgørelser herom vil skulle træffes efter følgende love: Lov om miljøbeskyttelse, lov om forurennet jord, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om vandforsyning